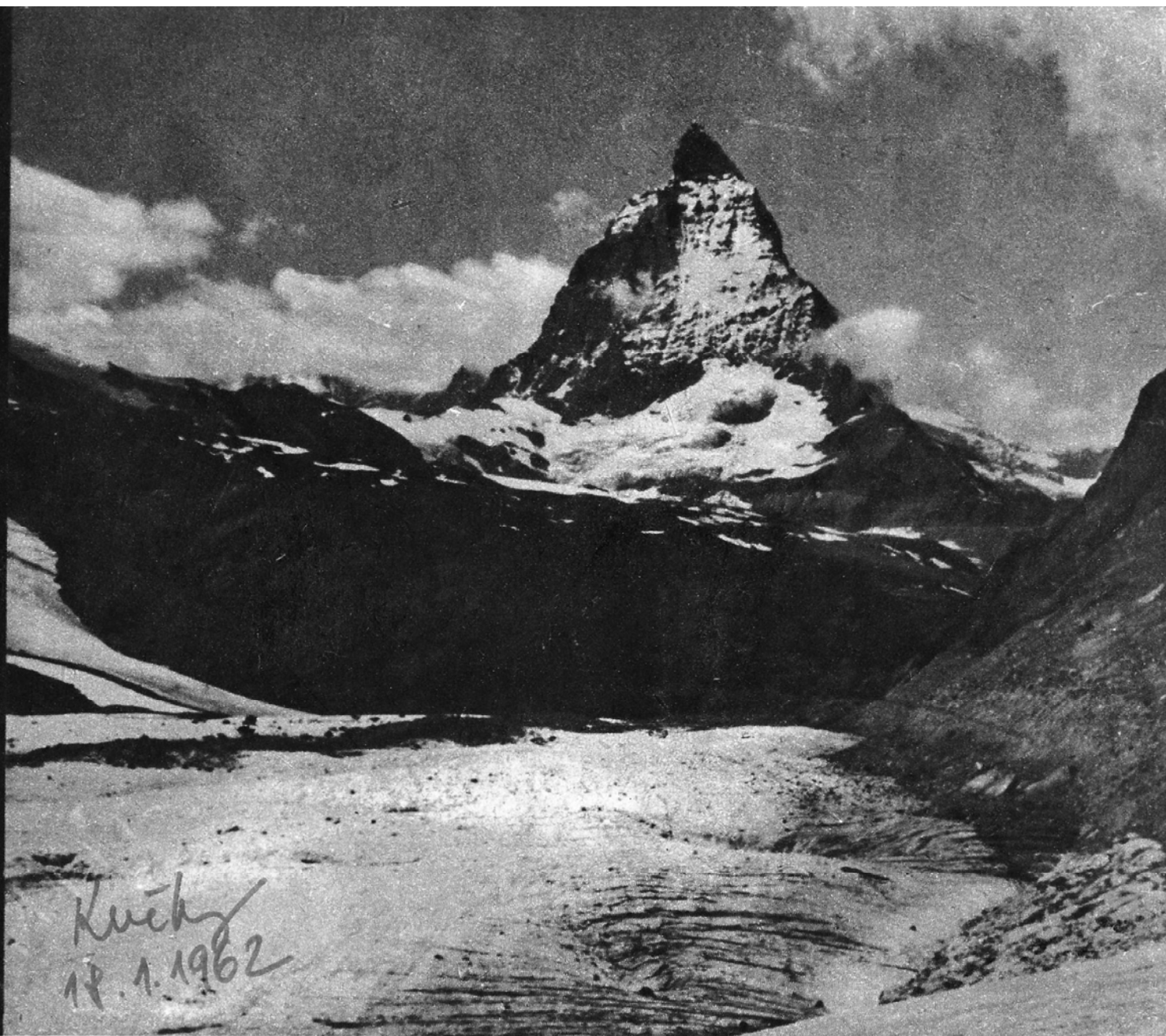
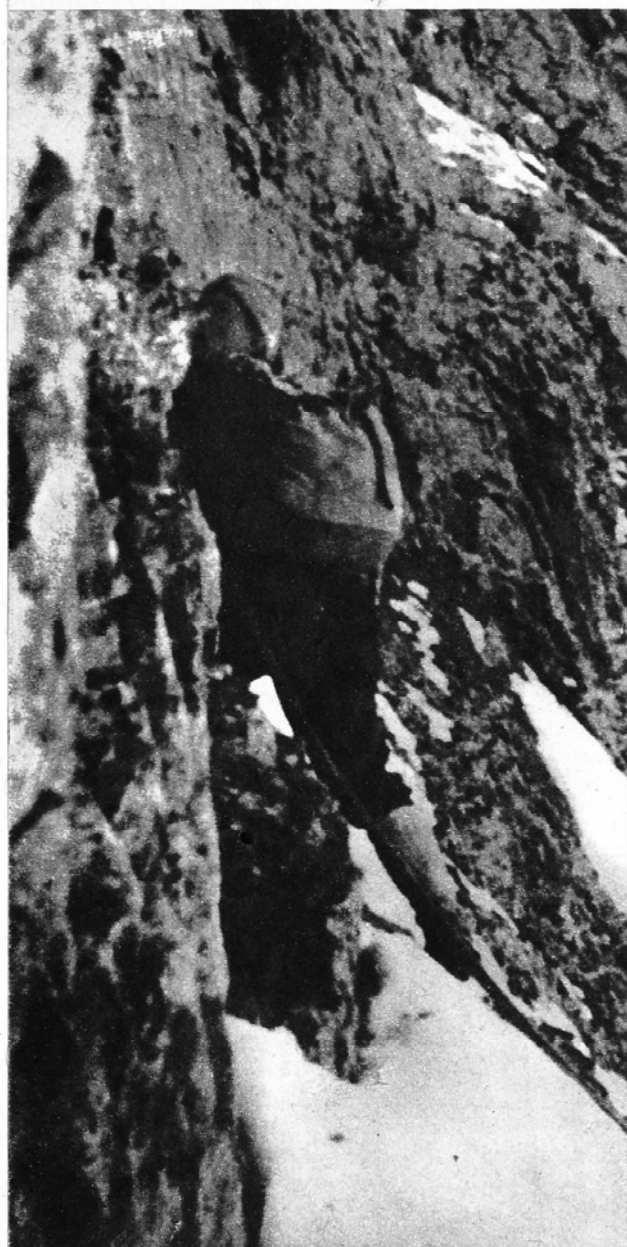

SEVERNÍ STĚNOU

Zermatt, alpské horské středisko a Matterhorn, nejkrásnější hora Alp, patří nerozlučně k sobě. Matterhorn je však nejen ozdobou a prvou atrakcí města, ale také nejvýnosnějším obchodním artiklem. Hotelové pokoje s vyhlídkou na štít jsou až o 50 procent dražší než ostatní.

Matterhorn podivuhodně odpovídá naší představě o tvaru hory: stojí o samotě, trčí k nebi do výše 4476 m z nesmírných, zdrcujících suťovisk, omšelých hrbolů, alpských luk a třpytivých ledovců.

Aby takový vrchol nepřitahoval člověka! Avšak Matterhorn – (zvaný Italy Monte Cervino) dlouho přezíravě shlížel na marné pachtění lidských bytostí, které se ho snažily zlžt. Italský horský vůdce z Breuilu Carrel a Matterhornem očarovaný Angličan Whymper štít doslova oblehli. Osmkrát dostal Whymper košem. V červenci 1865 se k vrcholu chvatně dere po deváté, tentokrát severovýchodním hřebenem. Dověděl se totiž, že Carrel stoupá od jihu a hodlá stůj co stůj uchvátit vítězství pro Vlasy. Rozpoutává se nevidaný závod o vrchol hory. Vítězí Brit. Radostí bez sebe vrhají s vůdcem Crozem s nejvyššího bodu kameny a křičí jako pominití. Až je Carrel, který zůstal dvě stě metrů pod vrcholem, přesvědčen, že se Matterhornu zmocní d'áblové. – Při sestupu však hynou čtyři muži z Whymperovy družiny v bezedných propastech...

Dosažením Matterhornu zatím „nejšchůdnější“ cestou dobytí hory neskončilo. Zbývala ještě jedna stěna. Vzpíná se přes kilometr do výše, stvořena z úžasné strmých kamenných ploten, beznadějně zalitá ledem, odstrašující, nebezpečná... Kamenné laviny nepřetržitě sviští a hrčivě rachotí ve spádnicí vrcholu. Severní tmavá stěna Matterhornu přitahuje. Hladké a pře-

vislé pláty, poznamenané jizvami roztříštěných kamenů, sbíhají shora jakoby s nebe. A tak v roce 1931 bratři Schmidové směle prostupují stěnou a vyvolávají pravou smrtš obdivu ve sportovním světě. Olympijský výbor jim udělil zlatou olympijskou medaili, první a jedinou, která kdy byla v horolezectví udělena!

Na Matterhorn proudí dnes – ovšem těmi již schůdnými příchody – tisíce svátečních horolezců a turistů. Kořist již dávno není vzpurná. Ochočili ji, zkontrolili. Horští vůdcové ověnčili pro pohodlí svých zákazníků pyšnou horu silonovými lany a železnými klíny. Všechny hřebený zpřístupnili... jen severní stěně se stále každý na hony vyhýbal! Dodnes tudy prostoupilo sotva tučet horolezeckých družstev. A tu si umínili dva českoslovenští reprezentanti, že stěnu zlezou. Zasloužilý mistr sportu Radan Kuchař z Libercé a slovenský meteorolog z Chopku Zdeno Zibrin – vyhlášení nedávno mezi nejlepšími sportovci r. 1961 – ujeli stovky kilometrů, aby se mohli změřit s nejslavnějšími horolezci alpských zemí.

Loni, dne 24. srpna ve 3 hodiny ráno, vstupují do rozpukaných ledovců na úpatí Matterhornu. Za rozptýleného světla kapesních svítilen se proplétají mezi ledovcovými trhlínami. Přelézají první ledovcové stupně. Dlouhým příčným přechodem – traverzem – se dostávají do stěny. Ještě stále za tmy. Svítlna ukrájuje jen malý výsek terénu. Pohybují se v naprostém neznámu. Ve stěně ještě leží sníh. To není dobré. Skála je silně zledovatělá. Středem stěny se táhne ohromný zářez. Jako by někdo obří sekerou roztál tělo hory. Tudy vede cesta. Rozednívá se. Zářez vítá dvojici kolmými stěnami. Lpí na nich glazura ledu. Skalní skoby nedrží, hornina je pod ledem roz-

rušena mrazem. Na ledovcové skoby je vrstva ledu příliš tenká. Tak lezou téměř bez zajištění. Slunce rozehřívá vrcholovou část. Odlupují se odtud co chvíli kameny a začínají bombardovat. Před kamenným deštěm unikají Radan a Zdeno na nevelkou ledovou polici – pro dnešek výstup končí. Nepřijeli sem riskovat. Přivazují se ke skobám, navlékají prošíváné péřové obleky, přetahují přes sebe vak z pogumovaného silonu a ukládají se ke spánku. Vsedě – pod širým nebem v čtyřtisícové výšce! Ale tu chvíli by nevyměnili za nic na světě.

Ráno je čekají stejné hladké plotny s povlakem ledu, na kterých nic nedrží. Připínají si stoupačí železa s dvanácti hroty, které pronikavě skřípají, kdykoli některý hrot prorazí vrstvou ledu až do skály. Zdeno trne, Radan nad ním balancuje jako akrobat na balvanech vrostlých do ledu. Led a sníh vyplňuje každou skulinku. Kdyby roztál, snad se celý Matterhorn sesype. Začínají opět drnčet a svištět kameny. Bzučí kolem hlavy jako dotěrní sršni. Člověk neví odkud a kdy přiletí, odráží se od stěny všemi směry. Přílby dávají jakýs takýs pocit bezpečí.

A přece nevycházejí horolezci z palby bez úhony. Jeden z kamenů nasekává lano! Naštěstí se vrchol blíží. Rozdrcená skála je výrazně zvrásněná. Desky jsou volně naskládány jako tašky na střeše, uvolnit jednu, ztratí ostatní oporu. Radan se téměř vznáší vzduchem, aby je neuvedl do pohybu, aby nezbořil horu...

Vtom spatří nad sebou černý kříž. Vrchol je na dosah! Ještě několik délek lana, několik překážek – a severní stěna Matterhornu patří i Čechoslovákům! Severní stěna Matterhornu – nejkrásnější a nejvzpurnější hory Alp.

ARNOŠT ČERNÍK